

Tolnai Világ-Lapja

SZÉPIRODALMI KÉPES HETILAP

Előfizetési ára : A Házi Kincstár, Gyermekvilág és Aranyifjúság mellékletekkel együtt negyed évre 4 kor., fél évre 8 kor.
Szerk. és kiadóhivatal : Budapest, Dohány-utca 16. • A hirdetés milliméter-számítással történik, 1 hasáb 1 sor 20 fill.

A Tolnai Világ-Lapjában megjelent cikkek és képek utánnyomása tilos.

VI. évfolyam.

Budapest, 1903. október 28

44. szám.

A hét eseményeiből

Rákóczi.

Valóra válik a magyar nemzet réges-régi vágya: Rákóczi hazatér. Halóporában tér csak haza arra a földre, amelynek szabadságáért küzdött s amelytől keserű száműzetésben kellett elszakadnia. Élete a hősrégék nagyszerűségére emlékeztet s évszázadok múltáig való hazatérése is valóságos hősrége. Szerette hazájától távol, a Márványtenger partján nagy vágyakozásban nézte haláláig a Magyarország felé szálló felhőket s lelkében fel-felfakadhatott az a gondolat : majd hazatérek én is egyszer majd érettem jön az én magyar népem, amelyet annyira szerettem s amelyet szabaddá, boldoggá akartam tenni!

Csak a magyar nép nem remélte, hogy valaha visszatérhetnek honukba messze Törökországból azok a hősök, akiknek emlékezetét áhitattal zárta lelkébe szenvedésének közepette. Az idő sokáig nem érett meg arra, hogy remélhettük volna ennek a vágyakozásnak megvalósulását, de most, sokküzdelem után végre hazatérhetnek a bujdosók, hogy szeretett hazájuk földjében aludhassák tovább örök álmukat. Itthon lesznek közöttünk, hogy példaadó emlékezetükkel még jobban serkenthessenek bennünket hazánk boldogítására.

Az ő hazaszeretetük valóban örök példa gyánánt fog tündökölni hazánk történetében.

Rákóczi jellemében benne van az egész magyar nép jelleme; ez hozta nemes alakját olyan közel népének lelkéhez és szívéhez.

Nevének említései eszünkbe jut mindaz, a mire évszázadok óta vágyakozunk s a miért évszázadok óta küzdünk. Indulója, amikor a hatalmas hangok megreszkedtetik a levegőt, egyszerre

megmelegíti, fölforrasztja bennünk a vért. Mintha magának Rákóczinak szavát hallanók :

Isten szeme néz le ránk :
Hős vezérem, rajta hát!
Nossza hát!
Nem kell félni — meg kell védni
A hazát!

Rákóczi Ferenc szobra, melyet Marosvásárhelyt fognak felállítani. Székely Károly szobrászművész alkotása.
Zugh László lapunk számára készült felvétele.

A kurucz-világ dicsőséges emlékezete megszállta most az egész országot, amikor bujdosóink hamvait várva-várjuk. Ha itt fognak nyugodni körünkben, még hatalmasabbanszáll majd át apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre s Rákóczi sírja a hazaszeretet oltárává lesz számunkra.

Ez ad nagy jelentőséget a szent hamvak hazahozatalának s ezért kellett nekünk olyan sokat küzdenünk, hogy ezt az oltárt felállíthassuk Kassa ősi városában. Értzi ennek a történelmi nevezetességünnepnek a jelentőségét minden magyar s azért mozdult meg az egész nemzet, hogy méltó módon rójja le a kegyeletét a hazatérő bujdosók iránt.

Nincs az országnak olyan kis falucskája a melyben vasárnap meg ne kondulna a harang, örömmel hirdelve : Haza jött Rákóczi! Viszi a hangot tova az őszi szellő hegyeken-völgyeken át s mindenütt egyetlen egy örömkialtás tölti be az egész országot : Hazajött Rákóczi!

Rákóczi nemes alakja nemcsak a mi történelmünkben, hanem a világtörténelemben is kiválik nagyságával és eszményiességével s amikor most halóporában hazatér, minden magyar szív örvendve dobban meg s az egész nemzet magasztos lelkességgel borul a szent hamvak elé.

A Rákóczi-ünnep alkalmából néhány képet mutatunk be a nagy fejedelmre vonatkozóan.

Zrinyi Ilona, II. Rákóczi Ferenc édesanyja.

Korányi Frigyes jubileuma.

Korányi Frigyes, a nagy tudású orvostanár, most ünnepelte negyvenéves tanári jubileumát. A ritka szép ünnepélyen megjelent a magyar orvosi kar számos tagja, akik mellette mint asszisztensek működtek negyven év alatt. Korányi neve négy évtized óta ott szerepelt mindenütt, a hol a jóért, a nemesért és a tudományért harcolni kellett. Már fiatal orvos korában nagy népszerűsége tett szert kartársai között, kiket nem győzött lelkesíteni, buzdítani nemes hivatásukban. Tanár kora óta nemcsak azon fáradozott, hogy orvosokat neveljen, hanem tudósokat akart nyerni a hazának. Maga köré csoportosította a fiatal orvosnemzedéket, kiket buvárokodásra, kísérletezésre serkentett. De dolgozott ő

Korányi Frigyes, most ünnepelte tanárságának 40 éves jubileumát.

Ludvig Gyula, a most kinevezeti kereskedelemügyi államtitkár.

is szüntelen. Munkássága szinte példátlan. Az utóbbi évtizedben lankadatlan erővel küzd a hazánkban dühöngő tüdővész ellen. Öt év óta áldásos működést fejt ki a Budakeszin épült tüdőbeteg-szanatórium érdekében és csak rövid idő választ el attól, hogy a gyulai második szanatórium az ő hathatós be-

A koporsó, amelyben Rákóczi Ferenc h-mvai nyugodni fognak.

folyásával létesüljön. A nagy tudású orvostanár arcképét itt mutatjuk be olvasóinknak.

Porzolt Kálmán

Porzolt Kálmán, a kitünő publicista, a Népszínház volt igazgatójának az «Asszony» című drámáját mutatták be a Nemzeti Színházban szokatlan nagy érdeklődés mellett. Már régen ért el magyar szerző akkora sikert a Nemzeti Színházban, mint Porzolt, aki e darabjával beigazolta, hogy nemcsak a színpad technikájában, de a dráma megszerkesztésében is az első helyét foglalja el. Nemcsak a napisajtó, de az Akadémia bíráló bizottsága is szokatlan dicséretre méltatta Porzolt drámáját, midőn többek között így írt róla:

Porzolt Kálmán az „Asszony” című dráma szerzője.

«A darab újszerű, mind a témájában, mind leleményében, mind dialogjában. Kivált komponálva van ügyesen. Minden felvonás elmés, fordulatos dialogokkal indul meg s erős hatású jelenettel végződik, mely folyton utal előre és fölszigazza a várakozást. A végső felvonás pedig a legizgatóbb